

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacræ Scripturæ, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiæ Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput I. Laxa circa satisfactionem imponendam reprobatur praxis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](#)

quo meremur, in quo satisfacimus, facientes
fructus dignos pœnitentiae, qui ex illo vim habent,
ab illo offeruntur Patri, & per illum acceptan-
tur a Patre. Debent ergo Sacerdotes Domini,
quantum spiritus & prudentia suggesterit, pro
qualitate criminum, & pœnitentium facultate,
salutares & convenientes satisfactiones injungere;
ne si forte peccatis conniveant, & indulgentius
cum pœnitentibus agant, levissima quædam opera
pro gravissimis delictis injungendo, alienorum
peccatorum participes efficiantur. Habeant au-
tem præ oculis ut satisfactio, quam imponunt,
non sit tantum ad novæ vitæ custodiam, & in-
firmitatis medicamentum, sed etiam ad praeterito-
rum peccatorum vindictam & castigationem; nam
Claves Sacerdotum non ad solvendum dumtaxat,
sed ad ligandum concessas etiam antiqui Patres &
credunt & docent (Trid. Seff. 14. cap. 8.).
Reflexionum

C A P U T I.

Laxa circa satisfactionem imponendam reprobatur praxis.

Omnia hujusce capituli Concilii verba totidem
sunt oracula, quæ novorum quorundam
Casuistarum errores condemnant; & Confessio-
rios docent, quomodo pœnitentibus satisfactio-
nes pro eorum salute injungant. Etenim mo-
rum corruptio, quæ in fidelibus hodie serpit,
ex eo profecto promanat, quod enormitatem
ignorant peccatorum, in quæ post Baptismum
labuntur; quæ quidem ignorantia crescit ex ab-
folu-

solutionis facilitate, & ex levitate satisfactionum quas pœnitentibus Confessarii injungunt. Quo modo fieri umquam potest, ut adulterii crimes exempli gratia grande credatur esse peccatum, si pœnitenti se de adulterio accusanti præcipitur, ut ter *Pater* & *Ave* reciteret, quod tam facile finit nec ullam habet cum tanto crimine proportionem, nec vim fere ullam illud præcavendi? Novi fidelium caritatem refriguisse, nec posse hodie illos rigidas eas poenitentias exequi, qui plerisque saeculis Ecclesia servavit. Non igitur id exigo, ut Confessarii poenitentias easdem olim in more positas nunc quoque injungant; sed Tridentini Concilii vestigiis inhærens id opto & exigo, ne satisfactiones injungantur tam leves & exiguae, ut nulla sit inter ipsas & peccata proporcio: sacrum Concilium expresse hoc prohibet, pravosque hujusce praxis effectus experientia quotidie demonstrat. Oportet itaque ut distingamus inter Canonum moderationem, quam christiana prudentia Spiritu sancto afflante docet; & moderationem, seu destructionem errorumdem, quam carnalis & terrena prudentia invexit, & novi quidam Casuistæ stabilire in Ecclesia conantur.

Scio Episcopos & Presbyteros poenitentiarum tempus minuendi potestatem semper habuisse, quam illis Nicænum Concilium expresse concedit; qua tamen tunc solum uti debent, quando poenitens plura poenitentiae opera exercuit, & tam vehementer præfert contritionem, ut indulgentiam aliquam consequi mereatur.

Balsamon circa hoc historiam quamdam afferit, quam hic referre operæ pretium est. Narrat ille (*in canon. epist. S. Basiliī can. 7.*), militem quendam homicidii reum ab Episcopo post brevissimum poenitentiæ tempus absolutiō nem accepisse; quæ ecclesiasticæ disciplinæ relatio Imperatori valde displicuit, qui a Constantiopolitano Patriarcha Concilium cogi jussit, in quo examinaretur, an hic miles legitime fuisse absolitus. In Concilium vocatus Episcopus, ut causam suam ageret, Canones omnes recitavit, qui Episcopis poenitentiæ tempus breviare concedunt. At Concilium hos Canones explicans, & divini Spiritus afflatum sequens jussit, ut miles ad poenitentiæ exercitia rediret, & Episcopus per aliquod tempus ab officio cessaret; et enim censuit Episcopos quidem poenitentiæ tempus posse minuere, non tamen ipsis permisum aranearum filo illos ligare, qui triplici fūniculo sunt vinciendi.

Sanctus Carolus Borromaeus in sua ad Confessarios Instrukcionē, Concilii Tridentini decretis inhærens, iisdem prohibet pro gravioribus criminibus leves satisfactiones injungere; quod periculosisimum esse ait cum Confessariis tum poenitentibus, sacris siquidem Litteris, Concilio, & Patribus adversatur: sacræ namque Litteræ præcipiunt, ut dignos poenitentiæ fructus faciamus, & convertamur ad Dominum in jejunio, & fletu, & planetu. Et revera quicumque pro gravioribus criminibus leves satisfactiones injungunt, hi juxta Ezechiam Prophetam

Godean Theol. Mor. Pars II. I i con-

*consuunt pulvilos sub omni cubito manus, & fo-
ciunt cervicalia sub capite universæ aetatis ad ap-
piendas animas (Cap. 13.): quod malum
tiquus etiam Canon deplorat.*

Mire in hoc negotio Casuistæ quidam no-
rrant. Docent nonnulli posse illum absolvı, qui
satisfactionem quamlibet etiam levem pro pec-
catis suis respuit; quæ licet opinio non sit in
praxi sequenda, tamen esse probabilem.

Alius ait, non esse opus, ut satisfactio crimi-
nibus respondeat, licet antiqua Poenitentia
proportionem aliquam inter peccata & satis-
factionem statuant: id olim ait in praxi servatum
quia tunc in fidelium cordibus caritas regnabit;
modo autem, quando fidelium caritas refrigerat
hunc morem non esse servandum. Porro eccl-
esiastica judicia a fæcularibus valde distare,
in fæculari enim tribunali proportio aliqua delictum
inter & poenam est statuenda; at in ecclesiasti-
co etiam absque hac proportione reus absolvı
potest. Verum hæc doctrina nonne Concilia
verbis expresse opponitur? non ergo alia opus
est ratione, ut respuatur.

Denique aliis docet non esse illi absolu-
tionem negandam, qui etsi omnem satisfactionem
recuseret, hanc tamen in Purgatorio pati eligit.
Quasi vero certo sciret peccator se illuc iterum
esse; nec ista satisfactionis omissio prava effe-
diposito ad justorum mortem obtinendam, que
una est ad Purgatorium via: aut quasi Ecclesia,
quæ poenitentiales Canones statuit, Purgatorium
adesse ignorasset, vel eidem reservare poenitentes
nequivisset, quos poenis tam rigidis subjacebat.

CAPUT